

Шляхи підвищення ефективності фізичної підготовки працівників поліції

Семижон А.В., курсант 3-го курсу ННІ № 1 НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри вогневої та спеціальної фізичної підготовки **Гриньов І.М.**

Розвиток незалежної Української держави здійснюється у складних соціально-економічних і політичних умовах, унаслідок чого підвищується рівень криміногенної ситуації, що негативно впливає на стан законності в країні. Тому досить важливе значення на даний час має високий рівень підготовленості працівників поліції до ефективних дій в штатних та екстремальних умовах. Фахова підготовленість працівників є вирішальним чинником якості правоохоронної діяльності, забезпечення законності при охороні правопорядку та боротьби зі злочинністю.

Одним із перших завдань, які стоять перед професійною підготовкою працівників поліції, є підвищення вимог до фізичної підготовленості всього особового складу. Високий рівень спеціальної фізичної підготовленості як складової частини фахової підготовленості гарантує ефективність виконання оперативно-службових завдань, забезпечення особистої безпеки працівника поліції та його оточення.

Спеціальна фізична підготовка працівників поліції сприяє досягненню ними об'єктивної готовності до ефективних професійних дій з мінімальним ризиком для власного життя та здоров'я. Трансформація бойової та спеціальної фізичної підготовки оперативних працівників з урахуванням специфіки їх діяльності є нагальною потребою сьогодення. Це сприятиме підвищенню рівня якості їх професійного навчання. Виходячи з цих міркувань основними завданнями спеціальної фізичної підготовки працівника поліції можна вважати:

1. Формування спеціальних знань, вмінь та навичок застосування заходів фізичного впливу, прийомів самозахисту та рукопашного бою.
2. Формування навичок обеззброєння та затримання правопорушника.
3. Формування і вдосконалення професійно важливих фізичних якостей.
4. Формування навичок пересування та подолання перешкод.
5. Формування професійно важливих психічних якостей.
6. Забезпечення професійної працездатності та надійності організму.
7. Підвищення витривалості організму працівника поліції до дій у несприятливих специфічних умовах професійної діяльності.
8. Формування професійних рис характеру.

Сучасну професійну підготовку працівників поліції неможливо уявити без відповідного досвіду іноземних держав. Вивчення, аналіз і запозичення іноземного досвіду для правоохоронної діяльності мають забезпечувати високий професійний рівень і дієвість працівників поліції, які першими стають на захист суспільства від злочинності.

Проблемою вдосконалення спеціальної фізичної підготовки працівників поліції займаються фахівці в багатьох країнах світу: Англії, Німеччині, Франції, США та ін. Наприклад великий інтерес до дій по затриманню злочинців приділяється Великобританії, адже англійські поліцейські несуть службу без вогнепальної зброї. Так, основу їх спеціальної фізичної підготовки складають види спортивної боротьби (дзюдо, карате та ін.). Останнім часом вони проявляють інтерес і до вітчизняної системи самозахисту - самбо. Англійські поліцейські ставали призерами чемпіонатів Світу з самбо. Крім того, на заняттях спортивними единоборствами, багато уваги приділяється професійній і спеціально-тактичній підготовці для затримання злочинців, як при пішому, так і при транспортному патрулюванні.

Проблема спеціальної фізичної підготовки знаходиться в центрі уваги і французьких фахівців. Французькі фахівці основною причиною збільшення поранень і травматизму вважають, перш за все, недостатню професійну підготовку поліцейських. З метою підвищення професійної майстерності ними розроблено методичний посібник за спеціальною тактиці затримання, яке поширене в усіх поліцейських комісаріатах. Цей посібник передбачає порядок дій в 4 основних модельних ситуаціях затримання: затримання підозрілого особи, дії при зовнішньому огляді та надяганні наручників, при зупинці підозрілого автомобіля, при спрацьовуванні сигналізації охоронюваних об'єктів. З цією метою з усіма співробітниками оперативних служб проводяться «тижні безпеки», під час яких здійснюється навчання діям в різних модельних ситуаціях контактів з підозрюваними злочинцями, з використанням сучасних технічних засобів, які дозволяють детально проаналізувати типові помилки поліцейських.

У підрозділі поліції ФРН також проводиться робота з удосконалення фізичної підготовленості працівників. Німецькі фахівці розробили методичний посібник по техніко-тактичних дій, взаємодії і затримання правопорушників для поліцейських патрульної служби. В даному посібнику виділено п'ять основних розділів: подолання конфліктів, комунікабельність (спілкування), тактика і самозахист, вогнева підготовка і рукопашний бій, правомірність затримання. Як видно, основним змістом посібника є навчання діям в різних модельних ситуаціях самозахисту і затримання. Основна увага звертається на комплексне (інтегроване) навчання, що включає в себе техніку і тактику затримання, взаємовідношення між поліцейськими і дотримання законності. У цьому посібнику виділені наступні модельні ситуації: затримання в положенні стоячи і сидячи (на стільці і на землі); перевірка документів підозрілих осіб; затримання групи правопорушників; водія автомашини; обшук і надягання наручників; взяття крові у правопорушників для аналізу; супровід затриманого в машину. При навчанні техніки самозахисту основна увага приділяється больовим і задушливим прийомам, в положенні лежачи і сидячи, захистах і ударам.

Таким чином, можна зробити висновок, що зарубіжні фахівці розвинених держав приділяють велику увагу підвищенню ефективності фізичної підготовки працівників поліції. Ними приймаються комплексні заходи щодо вдосконалення навчання працівників поліції, на основі моделювання вивчених ситуацій нападу, які зустрічалися в оперативній діяльності. З цією метою вони використовують розроблені посібники, а також сучасні технічні засоби. Основу методу моделювання ситуації, як правило, становлять вивчення кримінальних справ та службових документів, складених при загибелі або травмування поліцейських, а також аналіз практики оперативно - службової діяльності.

Тому проведений аналіз зарубіжного досвіду і методичні рекомендації з організації форми навчання ефективним діям в ситуаціях затримання та щодо підвищення ефективності фізичної підготовки працівників правоохоронних органів, можна успішно використовувати при удосконаленні професійної підготовки працівників поліції в Україні.